

Mál nr. 241/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Skráningarnúmer ökutækis (X)

Skaðabótaábyrgð. Verktakaframkvæmdir.

Gögn.

1. Málskot móttengið 25. júní 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 16. ágúst 2024, ásamt fylgiskjölum.
3. Tölvupóstur M dags. 19. ágúst 2024.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að tjón hafi orðið á íbúð M á 1. hæð húseignar í Reykjavík (hér eftir H). Nánar tiltekið hafi komi upp leka- og rakavandamál í H og haustið 2021 hafi framkvæmdir hafist í íbúð M eftir að M samdi við tiltekinn framkvæmdaaðila (D) um að hafa umsjón með verkinu. Í málskoti kemur fram að D hafi fengið X, sem er pípulagningarfyrirtæki, til að vinna að þeim verkþáttum sem lutu að pípulögnum.

Þess ber sérstaklega að geta að annar eigandi íbúðar í H var málskotsaðili í máli nefndarinnar nr. 226/2022 þar sem ágreiningur snerist um hvort bæta ætti tjón á þeirri íbúð úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Í úrskurði vegna þess ágreinings kemur fram að ekki var fallist á að greiðsluskylda væri fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X og var niðurstaðan byggð á því að ekki hefði verið sýnt fram á með skýrum sönnunargögnum, eins og t.d. matsgerð sérfræðinga, hver tjónsorsök væri eða hvort vinnubrögð starfsmanns eða starfsmanna X hefðu verið gáleysisleg. Ekki var heldur talið liggja fyrir með nákvæmum hætti hver verkaskipting var milli fyrirtækja við framkvæmdir í H í nóvember 2021, hverjir komu að framkvæmdum eftir það og hverjir tóku ákvarðanir í mars 2022 hvað gert yrði. Þar kom einnig fram að einhliða skýrsla málskotsaðila í því máli gæti ekki talist fullnægjandi sönnun atvika eða saknæmrar háttsemi af hálfu X. Í þessu málskoti M er í raun um sama ágreining að ræða og í máli nefndarinnar nr. 286/2022 en ekki sami málskotsaðili og einhver frekari lýsing á atvikum sem og einhver ný gögn. Ekki verður þó hjá því litið að nefndin hefur tekið afstöðu í sams konar máli áður á grundvelli þeirra gagna sem lágu til grundvallar fyrrnefndu málskoti nágranna M í máli nr. 286/2022.

Ágreiningur í þessu máli lýtur fyrst og fremst að því hvort starfsmaður eða eftir atvikum starfsmenn X hafi sýnt saknæma háttsemi við störf sín í íbúð M og að fyrirtækið hafi þannig skapað sér skaðabótaábyrgð skv. reglum skaðabótaréttarins, en það er forsenda þess að tjón M falli undir gildissvið ábyrgðartryggingar X hjá V. Umfjöllun í þessum úrskurði einskorðast því við þau atriði sem máli skipta vegna þessa og sérstaklega hvort frekar sönnunargögn liggi fyrir en þegar nefndin tók afstöðu í fyrrnefndu máli nr. 286/2022.

Til áréttingar verður hér tekið fram að af bréfi M með málskoti í þessu máli má ráða að X hafi komið til starfa í íbúð M hinn 9. nóvember 2021 og þá hafi verið búið að aftengja fimm ofna á 1. hæð H og einn ofn hafi verið fjarlægður og lagnir hans standi óhreyfðar upp úr gólfí og er vísað til ljósmynda því til stuðnings. M vísar auk þess til ljósmynda sem teknar hafi verið á tímabilinu 9.-12. nóvember 2021 sem sýni að klippt hafi verið á lagnir, alveg við gólfplötu á tímabilinu og telur að þar hafi starfsmaður X átt í hlut. M vísar til ljósmynda sem tekin hafi verið 13. nóvember 2021 og að hún sýni að búið hafi verið að klippa þá á lagnaenda þar sem þeir séu ekki sjáanlegir en á sömu mynd sjáist móta fyrir opnum og afklipptum lagnaendum í gólfplötu. Einnig vitnar M til upplýsinga um fræsingavinnu og reikning vegna hennar máli sínu til stuðnings. M telur að starfsmaður X hafi klippt á lagnir án þess að setja svokallaða hatta á þér á þremur stöðum í íbúð sinni og vísar til ljósmynda þar um. Einnig vísar M til þess að starfsmenn framkvæmdaaðilans D hafi steipt hafi verið yfir opna lagnaenda miðað við ljósmynd 18. nóvember 2021.

Eftir þetta tóku við samskipti um gólfhitalagnir sem X lagði í íbúð M og ágreiningur um hvernig undirlag þeirra átti að vera, stöðvun framkvæmda vegna leyfisumsóknar til byggingaryfirvalda og

ágreiningur M við X um að gólfhitalagnir yrðu fjarlægðar sökum óvissu um fagleg vinnubrögð við þá lagningu sem og hvort gólfhitalagnakerfi yrði yfirhöfuð tengt í íbúð H. M kveður X hafa „hlaupið frá“ ókláruðu verki í lok febrúar 2022 og vísar M til þess að þá hafi engin augljós ummerki verið til staðar í íbúð hennar að opnar og virkar lagnir væru huldar í gólfplötu undir steypu. Þar að auki vísar M til ljósmyndar sem tekin var 16. febrúar 2022 af gólfplötu á fyrstu hæð H þar sem komi fram að engir sjáanlegir lagnaendar með höttum hafi staðið upp úr steyptri gólfplötu á þeim stað. Einnig vísar M til þess að nýr pípari sem tók við verki eftir X hafi gert margvíslegar athugasemdir við verk X og hafi M sent lögmanni sínum þær athugasemdir í kjölfarið.

Hinn 22. mars 2022 verður síðan vatnsleki í íbúð fyrir neðan íbúð M. Við athugun hafi komið í ljós að upptök vatnslekans hafi verið þar sem áður stóð ofn í íbúð M. M telur að ljósmyndir sem teknar voru sama daga sýni að klippt hafi verið á lagnir alveg við eða ofan í gólfplötu í nóvember 2021 áður en steyppt afi verið yfir og enginn hattur settur á lagnaenda áður en steyppt var yfir þá af starfsmönnum D. M telur að X beri ábyrgð á slíkri handvömm.

Í samskiptum pípulagningarmeistara X við V eftir að krafa er gerð í ábyrgðartryggingu hans árið 2022 vegna þessa kemur fram af hans hálfu að hann hafi ekki klippt á neina lögn og að lokar hafi verið á öllum lögnum sem enginn hafi átt að opna nema fagmenn og sannreyna áður en flotað var yfir.

M telur að pípulagningarmeistari X hafi farið með rangt mál í skýringum sínum til V og þær standist ekki skoðun. Einnig gagnrýnir M starfsmenn V fyrir að hafa ekki haft samband við pípulagningarfyrirtækið sem tók við verki af X eða brugðist við athugasemdum M á árinu 2022 og skoðað málið nægilega vel. Til viðbótar við þetta telur M sýnt fram á með ljósmyndum og staðfestingu lögmanns á vitnisburði samstarfsmanns verktaka fyrir dómi sem og fleira sýni að vinnubrögð X hafi verið ófullnægjandi.

M lýsir síðan margs konar tjóni sem hún hafi orðið fyrir vegna vinnubragða á vegum X, bæði vegna atvika sem varða lögn á gólfhitalögn sem og lögmannskostnað vegna dómsmáls sem D höfðaði á hendur henni vegna greiðslu reiknings auk annarra atvika sem varða beint tjón á fasteign sinni vegna vatnstjónsins sem varð í mars 2022.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X og vísar um það að mestu til skýringa pípulagningarmeistara X um að hann hafi ekki klippt á neina lögn og að lokar hafi verið á öllum lögnum sem enginn hafi átt að opna nema fagmenn og sannreyna áður en flotað var yfir, sbr. það sem kemur fram hér að ofan. Í athugasemdum V til nefndarinnar dags. 16. ágúst sl. er auk þess vísað til þess að á fundi 26. apríl 2022 með M, smíði á hennar vegum, starfsmanni V, pípulagningarmeistara X og íbúa á jarðhæð hafi skilningur starfsmanns V verið sá að pípari sem tók við verki af X hafi tengt aflagt ofnakerfi úr eir og hleypt síðan vatni á gamla ofnalögn. Auk þess hafi ekkert komið fram við umrædda skoðun sem bent hafi til þess að tjón hafi verið hægt að rekja til mistaka af hálfu X. Einnig vísar V til þess að frásögn pípulagningarmeistara X af vinnuferli sínu sé þannig að ef skera þurfi á lagnir þá sé undantekningarlaust settur tappi á rörenda og rör séu auk þess ekki skorin við yfirborð gólfs því þá sé ekki unnt að loka þeim. Auk þess hafi hann nefnt að mögulega hafi iðnaðarmenn sem sáu um flotun eða önnur verk á eftir X átt við rörin. Frásögn pípulagningarmeistara X er staðfest með tölvupóstum. V ítrekar að sönnunarbyrði hvíli á M um að tjón hennar sé hægt að rekja til tjónsatviks sem X ber skaðabótaábyrgð á og miðað við þau gögn sem liggi fyrir í málinu sé það ósannað.

Í viðbótarathugasemdum M til nefndarinnar dags. 19. ágúst 2024 kemur fram sú afstaða M að svör V séu eins og fyrri samskipti við félagið og taki ekki á viðbótargögnum og eða upplýsingum sem sýna að pípulagningarmeistari X hafi ítrekað sagt ósatt í samskiptum við V.

Álit.

Eins og í máli nefndarinnar nr. 286/2022 er í þessu máli enn ágreiningur um hvort vinnubrögð á vegum X hafi verið með þeim hætti að fyrirtækið beri skaðabótaábyrgð á tjóni á húseign M sem varð í mars 2022. Í gr. 3.1 í vátryggingarskilmálum ábyrgðartryggingar atvinnureksturs hjá V segir að vátryggingin taki til skaðabótaábyrgðar sem falli á vátryggðan vegna skemmda á munum, enda séu skemmdirnar raktar til skyndilegs og óvænts atburðar. Af þessu ákvæði verður ekki annað ráðið en að það sé skilyrði fyrir greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V, þ.e. að skaðabótaábyrgð sé fyrir hendi af hálfu X og skemmdir á munum verði raktar til skyndilegs og óvænts atburðar, eins og t.d. þess vatnstjóns sem varð í mars 2022. Ágreiningur M við X um vinnubrögð við lögn gólfhitalagnar að

öðru leyti falla því utan gildissviðs ábyrgðartryggingarinnar og verður því ekki fjallað frekar um hann hér.

Í þessu máli verður hins vegar ekki litið framhjá því að almennar sönnunarreglur einkamálaréttarfars og skaðabótaréttar gera ráð fyrir því að sá sem telur að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu ber sönnunarbyrði um að skilyrði skaðabótaréttar séu uppfyllt. Í því fellst bæði að atvik séu sönnuð sem og að skilyrði um saknæma háttsemi séu einnig sönnuð. Sönnunarbyrði hvílir á M í þessu máli og til þess að M geti sýnt fram á að umrædd skilyrði eigi við í málinu þurfa að liggja fram skýr gögn sem staðreyna að einhver á vegum X hafi gert mistök, öðrum orðum sýnt saknæma háttsemi og sú háttsemi hafi leitt til tjóns hennar. Þó skýringar M séu ítarlegri á verkaskiptingu milli fyrirtækja við framkvæmdir í H í nóvember 2021 þá verður ekki talið nægilega sannað af þeim gögnum sem nú liggja fyrir að tjón hennar megi eingöngu rekja til háttsemi af hálfu X en ekki annarra verktaka sem komu að framkvæmdum. Um þá sönnun dugar ekki að vísa til þess að hafa upplýst lögmann um það sem kom fram í samtali M við nýjan pípara eða ummæli aðila á vegum D fyrir dómi í dómsmáli D gegn M. Ekki dugar heldur til sönnunar að skýrsla M sjálfrar af atvikum sé nú ítarlegri en í máli nr. 286/2022. Ekki liggur fyrir matsgerð eða önnur sönnunargögn þar sem mat hlutlausra aðila liggur fyrir af atvikum sem leiddu til tjóns eða hvort vinnubrögð hafi verið fullnægjandi.

Að þessu sögðu og með vísan til sönnunarbyrði M verður M að bera hallann af slíkum sönnunarskorti og á því ekki rétt til greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V á grundvelli fyrirbyggjandi gagna.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 3. september 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir